

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suaui Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XII. Alia ante Sessionem quintam acta de Vulgata editione, &
Concilij libertate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

larum, nisi ipsis noti sint, & moribus atque doctrinâ probati, etiam quorumlibet privilegiorum prætextu, in sua Ciuitate vel Diœcesi predicare permittant, donec ab ipsis Episcopis super ea re sancta Sedes Apostolica consulatur; à qua privilegia huiusmodi, nisi tacitâ veritate, & expresso mendacio ab indignis extorqueri verisimile non est.

Questores Eleemosynarij, qui etiam Quæstuarij vulgò dicuntur, cuiuscumque conditionis existant, nullo modo nec per se nec per alium predicare præsumant, & contra facientes ab Episcopis & Ordinariis locorum, priuilegijs quibuscumque non obstantibus, opportunis remedijs omnino arceantur.

Huius Decreti initium erat: *Questores prauum hominum genus.* Sed ea appendix deleta; cum indecorum visum sit, vniuersam eorum hominum conditionem inculcare, qui artem de se non improbam profitentur; & quæcumque hominum communitas nescio quid venerationis præ se ferat, cuius gratiâ nulli prudentium aspernabilis.

C A P V T XII.

Alia ante Sessionem quintam acta de Vulgata editione, & Concilij libertate.

HÆc erant parata Sessioni Decreta. Interea Pontifex iusserat à delectis viris Romæ rationes expendi, quibus Legati Decretum de Vulgata editione sustinebant: & quamquam validæ viderentur, excitatasque prius obtrectationes comprimerent; tamen in re tanti ponderis aliquid dubitationis adhuc Romæ subfudit. ^a Quare Farnesius prius scripsit, in præterito congressu aliquantulum homines delectos habuisse, adeoque in sequentem deliberationem negotium fuisse reiectum. Hac dein habitâ, significauit ^b idem Legatis, duos adhuc superesse scrupulos: Alterum, quòd in Decreto appositum fuisset anathema: Alterum, quòd errata quædam difficulter possent verti indiligentiæ scribarum aut typographorum, seu temporum vitio. Quæ cum ita essent, probari quidem, vt sacra Biblia ex ipsorum Decreto de nouo quàm emendatissima typis ederentur, ad quod Pontifex omnem de se opem pollicebatur; sed totum id minimè satis fore censeret. Etenim vel sola menda expurganda erant, quæ scriptionis vitio & iniuriâ temporis irrepserant; & quâ ratione possent fideles adigi ad huiusmodi translationem excipiendam iis in locis, vbi ea originariam locutionem, Græcam & Hebraicam, minùs propriè in Latinam transfert? Vel eradenda quoque erant secundi generis menda; & res in immensum

^a Literæ Farnesij ad Legatos, 13. Maij.
^b Literæ Farnesij ad Legatos, 25. Maij 1546.

1546. nodosumque laborem itura esset: idcirco Legatis iniungi, ut quid expediret, ipsi excogitarent.

Rescripserunt, Consilium Pontificis à se commendari de sacris Voluminibus quamprimum emendatissime imprimendis, & eorum qui Concilio aderant operam atque industriam offerri. Adiecerunt, Ad causam Decreti sustinendam omnino illud omitti non posse, nisi cunctis Patribus inuitis, cunctisque Theologis dissentientibus: ac breui euenturum, ut quænam essent vera Biblia, ignoraretur, tot eorum interpretationes fuisse iam typis impressas, aptissimisque ad fouendas nouas hæreses, aliasque pariter excitandas: contra vero Vulgatam numquam hæresis fuisse suspectam, cuius rei potissimum in sacris Libris rationem habendam. Quod spectabat ad errores obiectos, ex Hebraicis seu Græcis exemplaribus, quod illa erant emendatiora, eò magis comprobata ex iis agnosci versionem Vulgatam. Quod spectabat ad ea, quæ putabantur in Vulgata obscure, inepte, barbarè ac perplexè dicta, nemini interdictum, quin ea declararet, illustraretque seu per interpretationem, seu per adiectas notas, seu per nouam expositionem. Quod si ij, quibus forma Decreti molestiam exhibebat, loca illa adnotassent sibi plurimum displicentia, nauaturos fuisse operam Præsides, ut ipsis satisfaceret: quod si minus id succederet, aliâ viâ consulturos. Sic à Legato responsum.

At cui stomachum non moueat maligna Suavis oppositio, quæ non modò rei veritati in enarrando, sed simul sui sensus explanationi in iudicando repugnat, quò semper sibi conllet in calumniis probrisque ingependis? Quod ad rem attinet, inducit hic datum Romæ ad Legatos mandatum, ut eo negotio supersederent. Merum planè commentum. Quod spectat ad animi sui sensa; ubi narrat habitam Tridenti Vulgatæ comprobationem, ceu inconsideratam reprehendit ob tantæ rei grauitatem, obiectorum arduitatem, Patrum & Consultorum infrequentiam. At qui nunc, Pontifice rem pedetentim ac per noua consilia perpendente, aliquam certè à Suauis illius commendationem expectabamus, quasi corrigentis id quod Suauis ipse in Tridentinis Patribus exprobrarat; contra ille in hoc epiphonema prorumpit: *Huiusmodi erat libertas Concilij.* Eorum igitur Decretorum legitimus censor ac iudex Suauis fuit; Pontifex non fuit? Illi ea damnare; huic ne recognoscere quidem licuit? Quidnam sonat Suauis libertas? num potestas conficiendi Decreta ab omni Pontificis directione soluta? An ille ignorat, huiusmodi pote-

potestate apud Catholicos non modò non corroborari, sed perfringi quodcumque Conciliorum Decretum? Potuisset atramento parcere in hoc veluti arcano retegendo, nimirum, non fuisse Tridentino Concilio hanc libertatem: Romanus Pontifex, vniuersa Ecclesia, ipsum Concilium hoc profitentur. At si libertas significat rationem agendi nullà vi coactam, obtemperandiq̃ suo legitimo Principi; quam huiusce libertatis violationem obrudere potis erat Suauis, exercitam à Pontifice in Concilio Tridenti celebrato, hoc est, in alterius Principis ditione, ab Ecclesiastico dominatu seposita, Germaniæ finitima, absque Pontificis militari præsidio, ac denique eiusmodi, vt Legatis in ampla potius honestaque custodia, quam in libero domicilio degere videretur? Et sanè ex vsitata ratione, quã ibi Patres loquebantur, sententiaq̃ dicebant, argui potius licet, haud libertatem quidem Synodo defuisse, sed licentiam abundasse. Quamquam autem hæc Pontificis auctoritas non adhibita armorum robore, sed iurisdictione pacificã spontè ab Episcopis obsequenterq̃ suscepta, Concilio vigorem æstimationemq̃ addat potius quàm demat, tamen quò liqueat, hac ipsã iurisdictione quàm suauiter Pontifex sit vsus, rem gestam subiiciam, quam narrat eadem * epistola Farnesiana ad Legatos, de qua hîc sermo est. Indica-
uerant illi Pontifici, quid statuendum de prælectionibus concioni-
busq̃ parabatur: cumq̃ id Romanæ trutinæ fuisset commissum,
& varij varia super eo, vti solet, animaduertissent; ea omnia Pon-
tifex Legatis communicauit: sed hac additã declaratione, *id agi
non vt imperaret, sed admoneret, & quò complurium iudicio perspecto possent
quid optimum esset statuere.* Pressius rem vrgebo, *Quæro*: Potuitne
Suauis per cunctas nequitia suæ technas nancisci, imò comminisci
vnum dogma Tridenti stabilitum, non inquam imperante, sed in-
stante ac persuadente Pontifice? Minimè verò. Igitur quidquid
ibi Fide credendum sancitum est, ita liberè Concilium egit, ac si
nullus existeret Pontifex: quare nihil hinc peti potest coloris, vel
vmbra, quibus Tridentinæ sanctiones inficiantur. At quorundam
mentes, qui terreni omnino sunt, terrenorum etiam naturam in-
duunt oculorum, qui à summo rerum adspectabilium candore læ-
duntur & obcæcantur.

* 25. Maij,
quam ipsi
acceptam à
se fatentur in
prædicta re-
sponzione,
4. Iunij.